

BOEKBESPREKING.

Beknopte ziekteleer van de houtgewassen (vrienden en vijanden van den houtteler) door M. DE KONING, Houtvester der Ned. Heide Mij. Geill., 207 blz. Uitg. W. J. THIEME & Co., Zutphen, 1929.

De Nederlandsche boschbouwliteratuur is weer verrijkt met een boek van de hand van den bekenden auteur DE KONING.

De titel geeft reeds aan, dat het werk bedoeld is als „leerboek”, dat den belangstellenden een kort overzicht wil geven van het uitgebreide gebied der ziekteleer, voorzover die beteekenis heeft voor den boschbouwer.

Het nieuwe boek mag beschouwd worden als een zeer verkorte uitgave van het voor eenige jaren verschenen, uitgebreide handboek: „Boschbescherming”, van denzelfden schrijver.

Uit den aard der zaak worden alleen de hoofdzaken vermeld. De tekst is helder, zakelijk en beknopt, waardoor het geheel overzichtelijker is geworden. Een uittreksel van „Boschbescherming”, zonder meer, is het inmiddels niet. Er is b.v. plaats ingeruimd aan nieuwere inzichten aangaande verschillende ziekteverschijnselen en de bestrijding ervan.

Opeenige onvolkomenheden moge ik hier de aandacht vestigen. De Douglas-spar zou aangetast worden door *Phoma* (pag. 50). WILSON heeft evenwel aangetoond, dat genoemde aantasting wordt veroorzaakt door *Phomopsis Pseudotsugae* WILSON. Ten aanzien van de bestrijdingsmiddelen van wilgenhaantjes (pag. 128) kan ik niet deelen de meening van schrijver, dat bestuiving met Arsenicum-verbindingen zekerder resultaat geeft dan besproeiing. De vele proeven, waaraan ik destijds heb medegewerkt, hebben wel anders uitgewezen. Zie hierover Verslagen en Mededeelingen v. d. Plantenziektenkundigen Dienst, No. 55, 1927. Op pag. 155 noemt schrijver de bestrijding van den Bastaardsatijnvlinder „gemakkelijk uit te voeren”. Een dergelijke uitspraak is toch niet in overeenstemming met den omvang van de calamiteit, die gedurende de laatste jaren Zuid-Nederland teistert en zich Noordwaarts uitbreidt, en waartegen men nog geen bestrijdingswijze heeft gevonden, welke afdoende is.

Ongetwijfeld zal dit werk zeer bruikbaar zijn als leerboek voor boschbouw-cursussen en ook de boschbouwer zal er veel in kunnen vinden, dat voor hem bij zijn arbeid van belang is. Het breede standpunt, dat de schrijver inneemt ten opzichte van de

bestrijding van zgn. schadelijke dieren, en zijn groote eerbied en liefde voor alles wat leeft, zijn helaas nog geen algemeen goed. Men zou alleen daarom reeds het boek in veler handen wenschen.

Toch had de waarde voor de praktijk m.i. grooter kunnen zijn en wel om de volgende redenen. Vooreerst mist het boekje een inhoudsopgave van de behandelde ziekteverschijnselen en ziekteverwekkers. Voorts zou een tabel, vermeldende de voor-naamste houtsoorten met eenige belangrijke aantastingen, — b.v. gerangschikt naar blad, tak, schors, wortel, enz. en met verwijzing naar den tekst —, de waarde van het geheel zeer verhoogd hebben.

Moge bij een herdruk hiermede rekening gehouden worden.

Beter nog ware m.i. een omwerking in den geest van de bekende werkjes van RITZEMA BOS en SCHOEVERS, waarin dan meer de nadruk worde gelegd op de beschadiging door zwammen en insecten. Het boek worde dan voorzien van een index, die het mogelijk maakt voor den leek om te constateeren, met welke beschadiging hij te doen heeft.

Doch wie weet, misschien heeft de onvermoeide schrijver zoo iets al in de pen.

J. DE HOOGH.

Door het Innungs-Verband Deutscher Baugewerksmeister, Berlin is uitgegeven een Merkblatt zum Erkennen und zur Bekämpfung von Holzschädlingen. Dit Vlugschrift is samengesteld door Prof. Dr. K. ECKSTEIN te Eberswalde. Ongetwijfeld is dit een nuttige uitgave, waarvoor ook hier te lande wel belangstelling zal bestaan.

Eerst worden eenige algemeene opmerkingen gemaakt over „houtwormen”, hun ontstaan en de door deze aangerichte schade.

Daarop volgen een aantal aanwijzingen, waaraan men de aanwezigheid van eenige larven van kevers en houtwespen kan herkennen en wat gedaan kan worden om aantasting te voorkomen. Hieronder vallen voorschriften omtrent de behandeling van het hout, nadat het geveld is, dus snel verwijderen uit het bosch, ontschorsing, opslag niet rechtstreeks op den grond, geen houtafval op de opslagplaatsen, e.d. Verder worden hier eenige typische aantastingen beschreven, waarop men bij het aankopen van hout moet letten. Als algemeene maatregel ter voorkoming van aantasting wordt behandeling met carbolineum aanbevolen.

In het derde hoofdstuk worden het voorkomen van een aantal in het hout levende insecten en de door deze aangerichte schade

nader beschreven. De meest typische aanwijzingen voor hun aanwezigheid worden genoemd. Behandeld worden: het doods-kloppertje (*Anobium*); de huisboktor (*Hylotrupes*); een andere boktorsoort (*Tetropium*); eenige houtboorders (*Hylecoetus* en *Xyloterus*) en de houtwespen (*Sirex*). Bij elk daarvan wordt aangegeven, op welke wijze het insect het best in het hout bestreden kan worden.

De behandeling van de stof is zeer eenvoudig en kort (het bovenstaande vult $7\frac{1}{2}$ bladzijden, waarvan ongeveer $2\frac{1}{2}$ door afbeeldingen is ingenomen); zij is geheel op het gebruik door houtbewerkers en bouwers gericht.

Aan de brochure is een verhandeling over de Messingkever (*Niptus hololeucus*) toegevoegd, die eenigszins vreemd aandoet, omdat, zooals ook opgemerkt wordt, deze kever geen hout-beschadiger is. Men zou evengoed de vaak in vochtige huizen en meubelen voorkomende mijten (de zgn. crin-luis) hebben kunnen noemen of nog beter de *Gracilia minuta*, het kleine sierlijke boktorretje, dat soms in oude manden zoo ongelooflijk kan huishouden en dat toch in elk geval een „Holzschädling” is en dus in een dergelijke brochure eerder thuis zou behooren.

Daar over de Messingkever den laatsten tijd in Duitschland veel is geschreven, is het echter wel begrijpelijk, dat men deze in de brochure noemt. Het maakt echter den indruk, dat dit geschied is om in het bijzonder op een der nieuwste I. G. Farbenindustrie-producten, nl. het Areginal, de aandacht te vestigen.

N. VAN POETEREN.